

Tar Castberg feil?

Herr redaktør.

«Arbeiderbladet» for 10/4 d.å. inneholder bl. a. en artikkel under tittelen «Elverumsfullmakten og C. J. Hambro æret.» Undertegnede, som er en stor Hambro-beundrer, er meget glad over at Hambro endelig har fått sitt minnesmerke. I nevnte artikkels siste avsnitt heter det bl. a.:

«Etter forslag fra Hambro vedtok det tre kvarter lange stortingsmøte tre vedtak. Det siste av dem har fått navnet Elverumsfullmakten.» osv.

I et skrift, «Juridiske Stridsspørsmål» i Norges nyere Historie» uttaler professor *Frede Castberg*, side 57 bl. a.:

«Nå kan man etter min mening ikke si at Elverumsfullmakten ble vedtatt av Stortinget. Det faktiske forhold er at den beslutning som ble foreslått av Stortingets president, overhodet ikke ble satt

Farmand 3/5 - 1969

5

under votering. Møtet ble hevet før det var stemt over forslaget.»

Høyesterettsadvokat *Annæus Schjødt* sen. uttaler om samme emne i «Riksrådsforhandlingene i 1940» side 16, siste avsnitt:

«Disse uttalelser fra Hambro og Stray harmonerer lite med den oppfatning av Elverumsfullmakten som etter hvert har dannet seg.»

Jeg tror dette spørsmål (om Elverumsfullmakten er en realitet eller ikke) interesserer folk som — i likhet med den store sannhetssøker, avdøde overlege Scharfenberg, — er opptatt av hva som faktisk foregikk i 1940. Jeg har inntrykk av at dette på enkelte vesentlige punkter forveksles med hva som etterpå svært gjerne har ønsket å uttale, ha foregått. I historien tør det være farlig å forveksle realiteter med ønskemål.

Bjerka

John Sand

Erstatning og politiske sympatier

Herr redaktør.

Utvalget for billighetserstatning har som meget kjent vedtatt å gi erstatning til en fhv. lokal A.P.-formann i forbindelse med at han for over et decennium siden ble registrert som kommunistympatisør.

Jeg er neppe den eneste som forbauses over utvalgets avgjørelse. Er utvalget ukjent med at det flere ganger har vært på tale å slå sammen DNA med NKP? Når en slik sammenslutning i det hele kan diskuteres forutsetter det vel nettopp at medlemmene i de to partier føler sterk sympati for hverandre. Det er vel også uunngåelig at en del av de svært mange kommunister som etterhvert er havnet i Arbeiderpartiet fra tid til annen føler sympati for det parti de engang helhjertet sluttet opp om.

En annen grunn til min forbauselse er det forhold at utvalget avsto en erstatningssøknad fra enken etter en tidligere NS-mann som i okkupasjonstiden ble «likvidert», tiltross for at politiets etterforskning godtgjorde at vedkommende NS-medlem hverken var «farlig» eller hadde kvalifisert seg til noen streng straff.

Bjerke

John Sand

Farmand 23/11 - 1968

Ved en avis' bortgang

Herr redaktør.

For mange år siden var en landskjent overlege på foredragsreise i Nord-Norge. Jeg husker fremdeles at han innledet sitt foredrag med følgende bemerkelsesverdige ord: «Som kjent har man ytringsfrihet her i landet — inn til man en dag har bruk for den.»

Jeg tror mange med meninger til høyre har erfart sannheten i legens uttalelse.

Da *Sverre Munck* i sin tid gikk til kjøp av Morgen-

posten, var det neppe for å sikre bare seg selv ytringsfrihet. Jeg tror direktør Munccks intensjon var å skape et organ hvor enhver oppfatning, også kontroversiell, kunne komme til uttrykk. Morgenposten har da også i avdøde direktør Munccks og i redaktør *Husebyes* tid vist at for den var ikke ytringsfrihet bare en tom klisje!

Jeg tror at alle som betrakter ytringsfrihet og fri debatt — også om kontroversielle emner — som et gode, vil føle et sterkt savn ved Morgenpostens inngang.

John Sand

Bjerka

17872